

Presentatie uitkomsten inwonersenquête
Berkelland in Balans

Context en doel

- Procesvoorstel 'Berkelland in Balans' aangenomen in raad oktober
- We zoeken naar het antwoord op de vraag hoe de gemeente Berkelland ook in de toekomst financieel gezond blijft. We zoeken naar een bedrag van € 3,5 miljoen. Dat kan door te bezuinigen (minder uitgeven), dingen anders te doen of helemaal niet meer te doen. Ook kunnen de inkomsten worden verhoogd.
- Deze fases zijn opgenomen in het procesplan:
  - 1) *Inventarisatie ombuigingen (sept. – nov. 2019) → afgerond*
  - 2) *Kwalificeren en prioriteren ombuigingen (dec. – jan. 2020) → afrondend*
  - 3) **Uitwerken relevante ombuigingen (feb. – april 2020) → bijna van start**
  - 4) *Besluitvorming bij Perspectiefnota 2021 (mei/ juni)*

Context en doel

- Keuze om op onderdelen samenleving te betrekken bij uitwerking
- Thema's ter bespreking met (ervarings)deskundigen in de samenleving:
  - 7 januari (vandaag) informierend
  - 14 januari bespreken thema's + bespreken toetsingscriteria
  - 21 januari besluitvorming
- Te nemen besluit op 21 januari:
  - I. De toetsingscriteria voor ombuigingsideeën vaststellen;
  - II. **Richting te geven aan de onderwerpen die met (ervarings)deskundigen in de samenleving worden uitgewerkt.**

Inhoud vandaag

- Terugkoppeling uitkomsten inwonersenquête Berkelland in Balans
- Voorstel van thema's die mogelijk kunnen worden uitgewerkt met (ervarings)deskundigen in de samenleving
- Doorkijk verdere proces

Tussen woensdag 6 november en maandag 2 december 2019 is een brede inwonersenquête gehouden. Via onder andere oproepen aan de Jongerenraad, in de media (vragenlijst BerkelBericht), het inwonerspanel Berkelland Spreekt, inloopspreekuren en straatinterviews in de vier grote kernen.

In totaal hebben 1.341 personen meegedaan,
waarvan 1.239 inwoners via de enquête en 102 via de straatinterviews.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (1.239) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 2,74% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

Door weging zijn de resultaten representatief over woonplaats en leeftijd.

SUPER

top

fantastisch

GEWELDIG

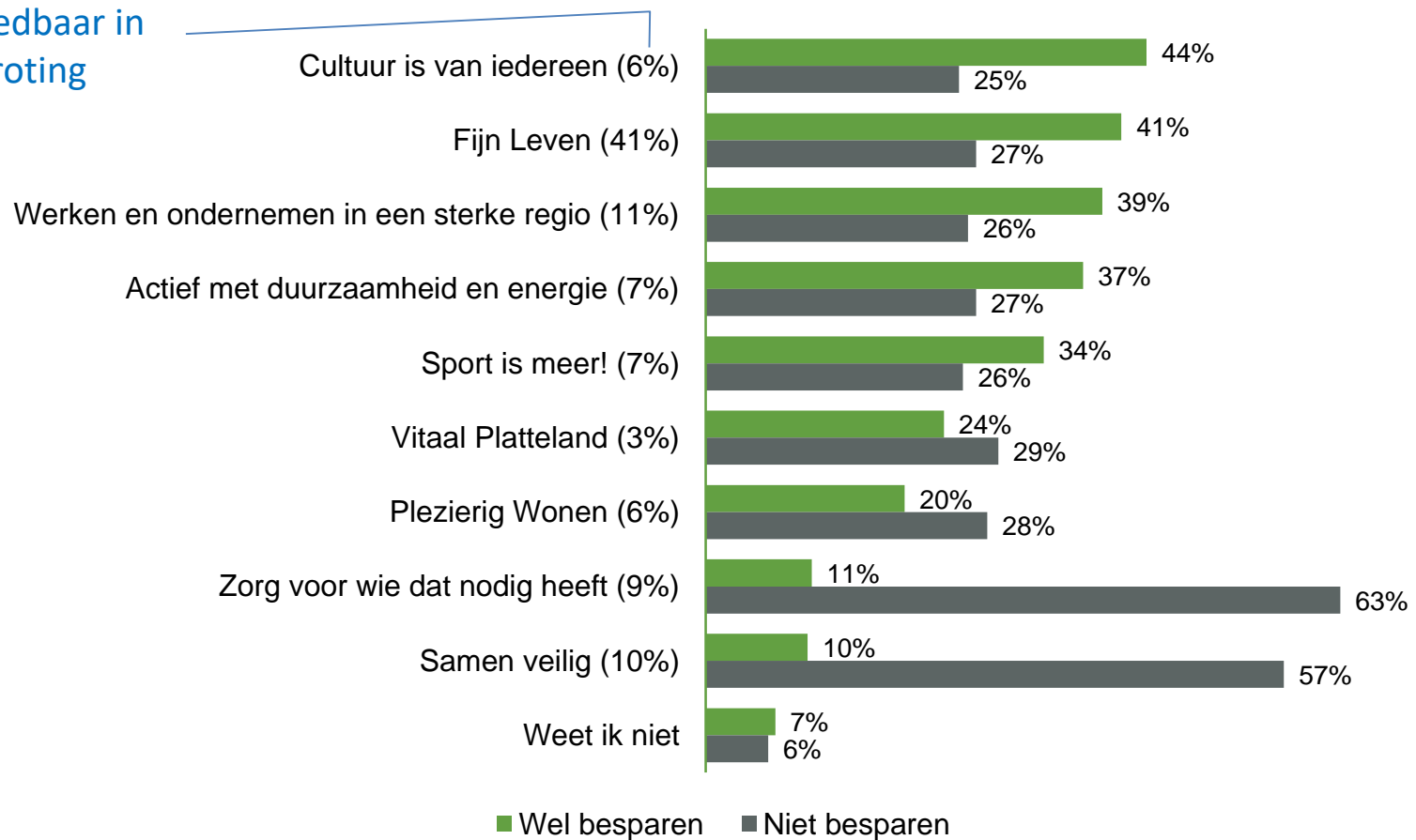
enorm

BEDANKT!

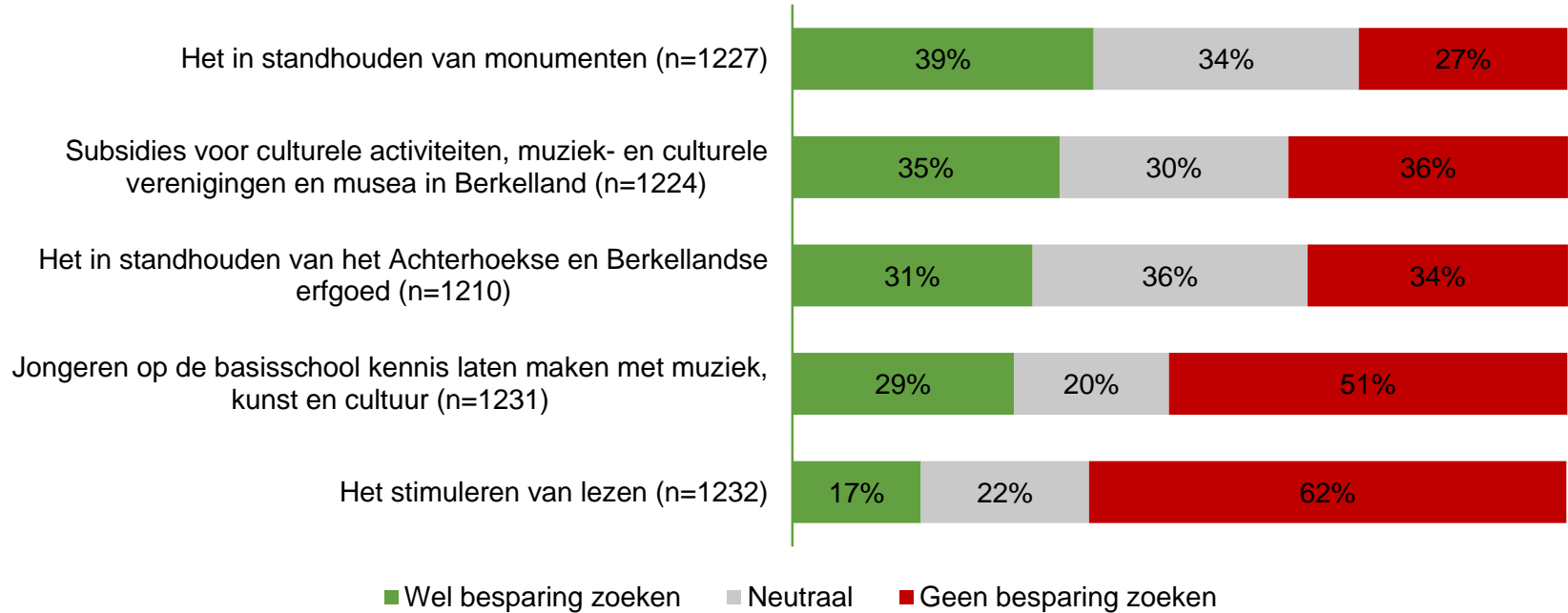

Stel er moet bespaard worden. In welke werkgebieden vindt u dat de gemeente wel naar besparingen moet zoeken, en in welke gebieden niet?
(n=1.239)

Beïnvloedbaar in
begroting

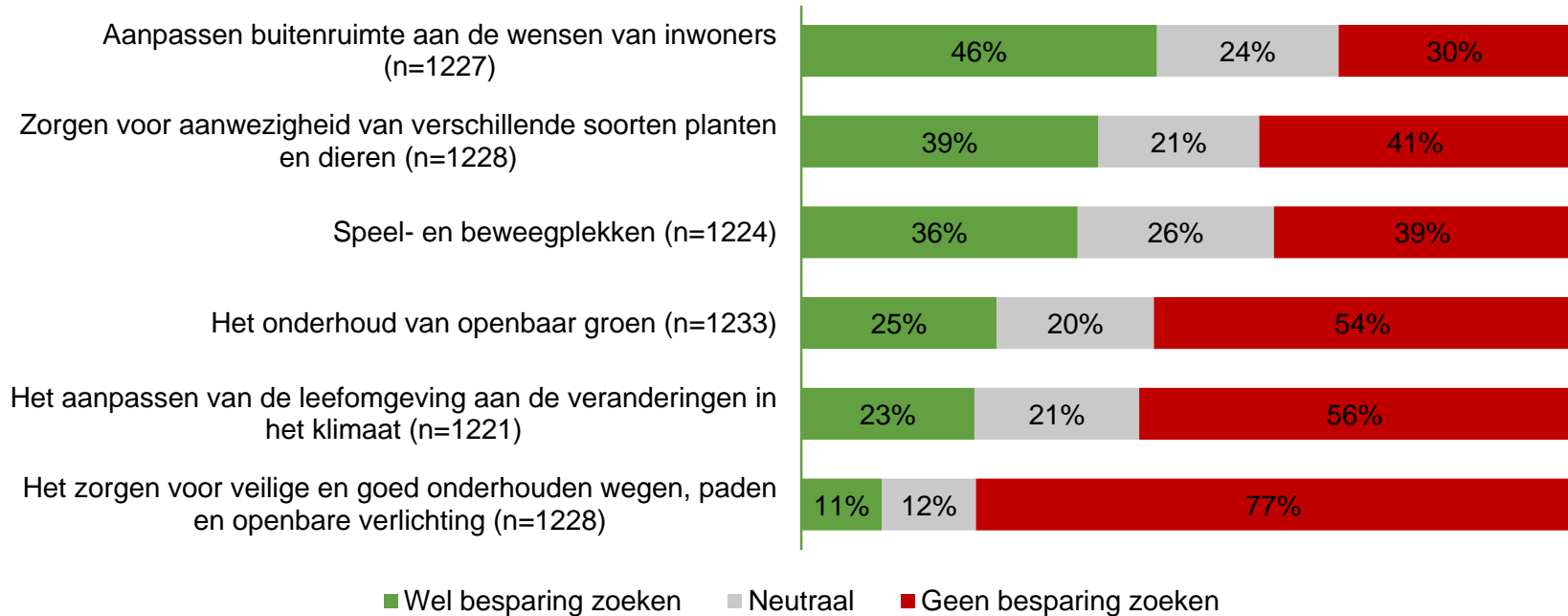

Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

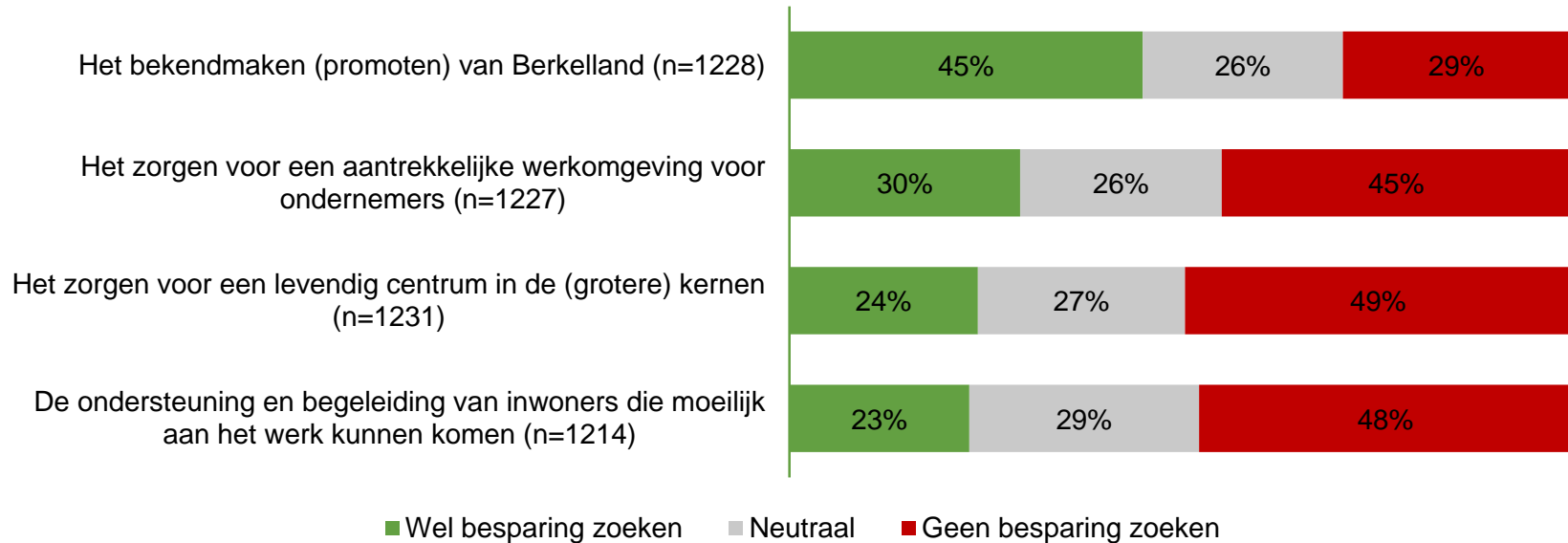

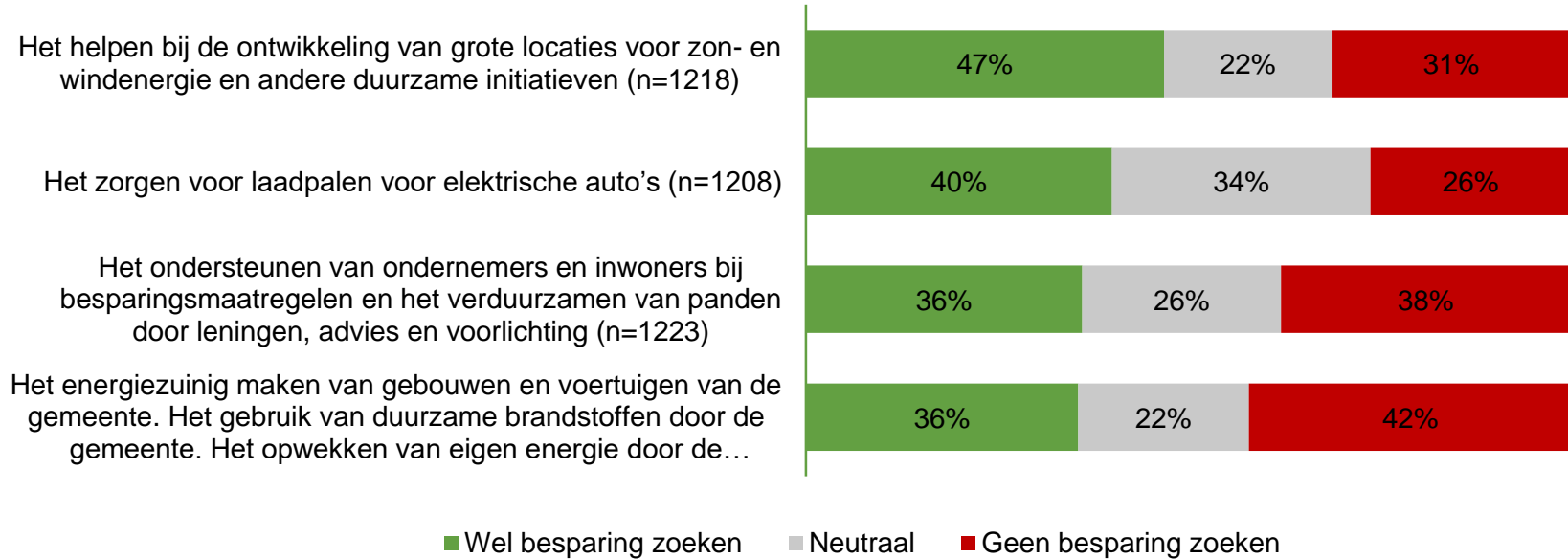
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

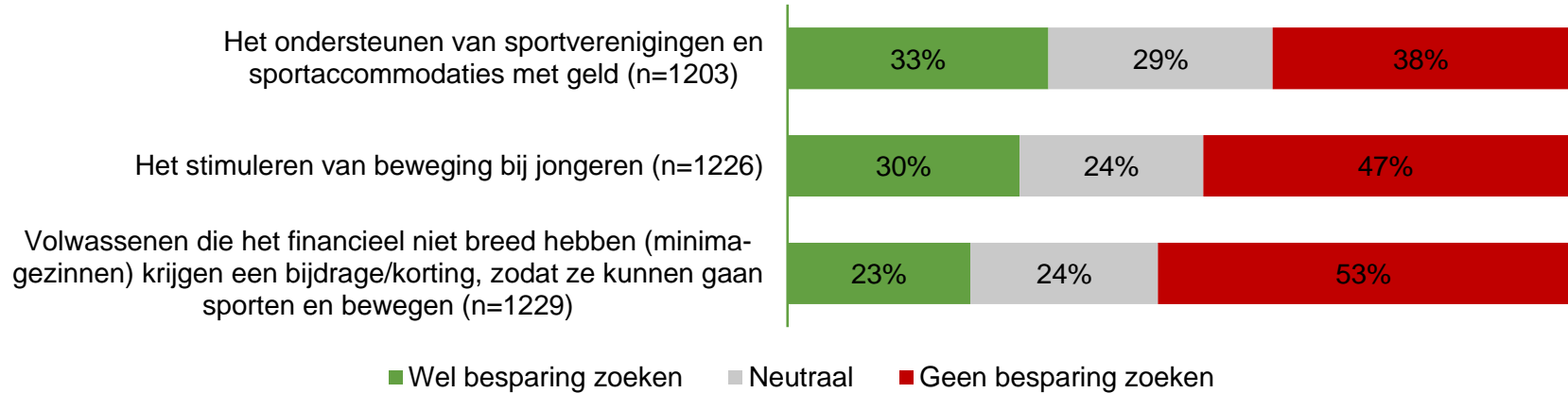
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

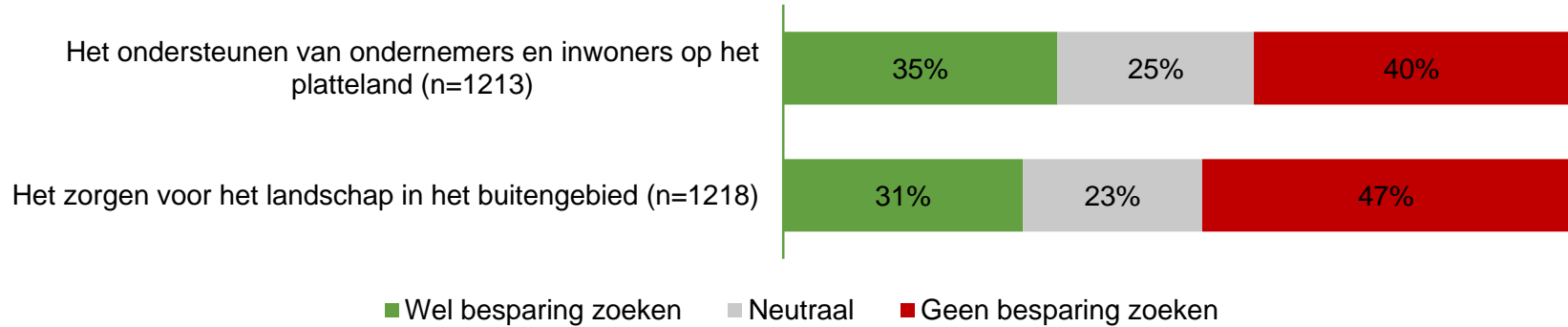
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

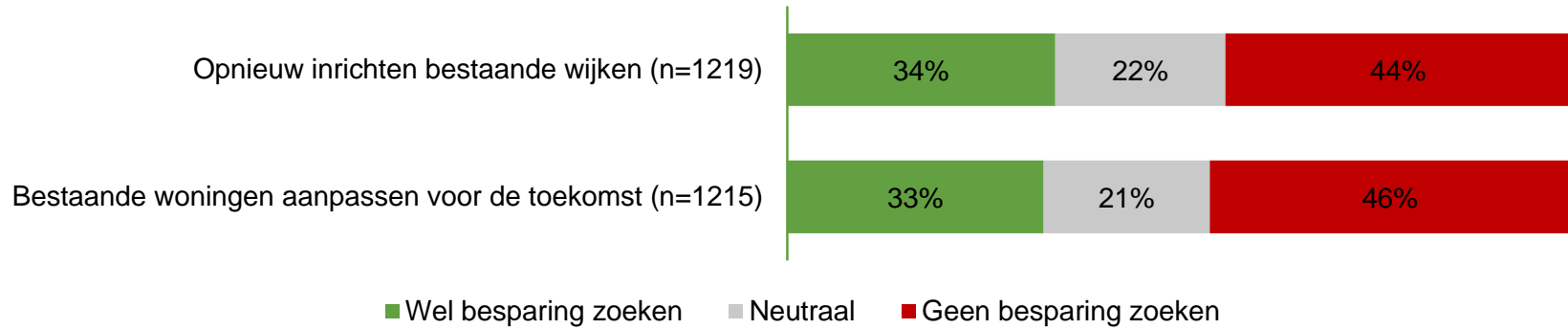
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

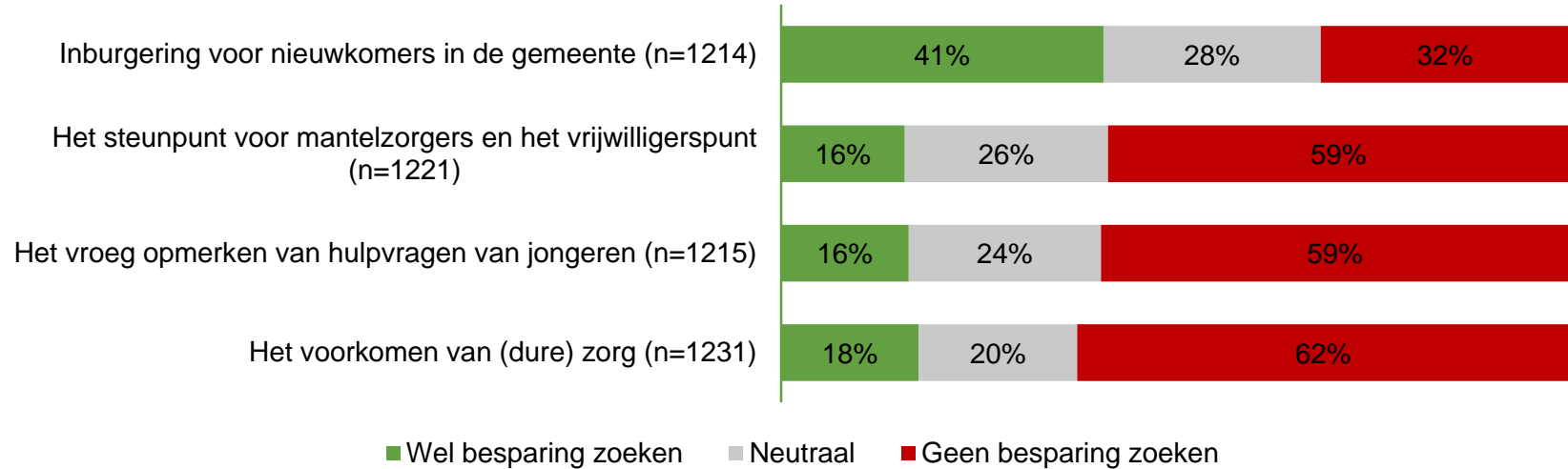
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

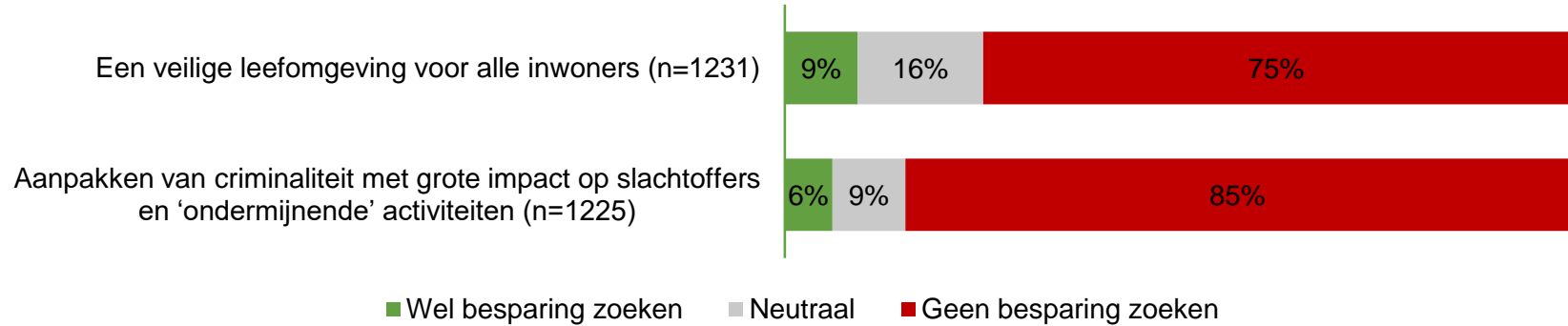
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

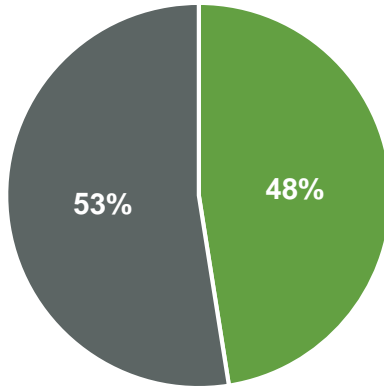

Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

Hoe zou de gemeente nog op andere manieren kunnen besparen? (n=1.293)

■ Door:

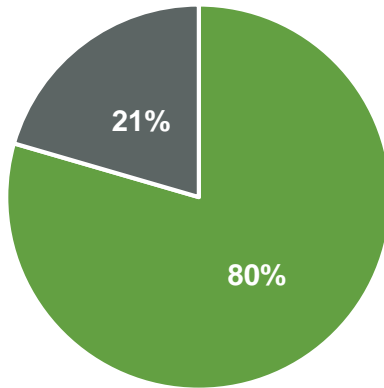
■ Weet ik niet

Door: (gecategoriseerd) (n=600)	Percentage
Gemeentelijke organisatie	44%
Besparen op/ investeren in openbare ruimte	14%
Kritisch naar uitgaven kijken	9%
Burgerinitiatieven	7%
Minder externe bedrijven inschakelen	6%
Meer samenwerken	4%
Mensen met uitkering inschakelen	3%
Meer werk uitbesteden	2%
Minder subsidies verstrekken	2%
Afval anders inzamelen	1%
Overig	9%

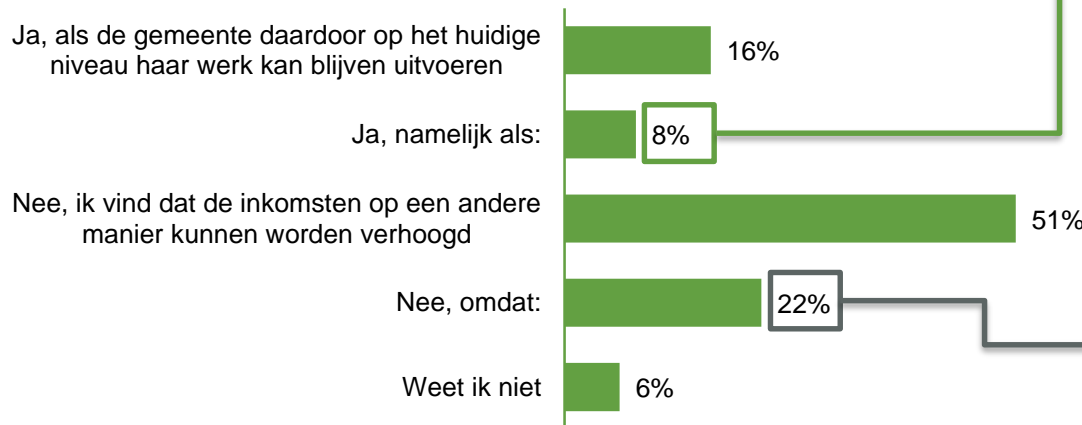
In de straatinterviews is gevraagd waar de gemeente op zou kunnen besparen. Hierbij zijn veel uiteenlopende antwoorden gegeven. Personeelskosten en efficiënter werken worden daarbij het vaakst genoemd.

Bent u eigenaar van een woning of pand in de gemeente Berkelland? (n=1.239)

■ Ja
■ Nee

Vindt u dat de OZB in de gemeente Berkelland verhoogd kan worden, als daardoor minder bespaard hoeft te worden door de gemeente? (n=1.025)

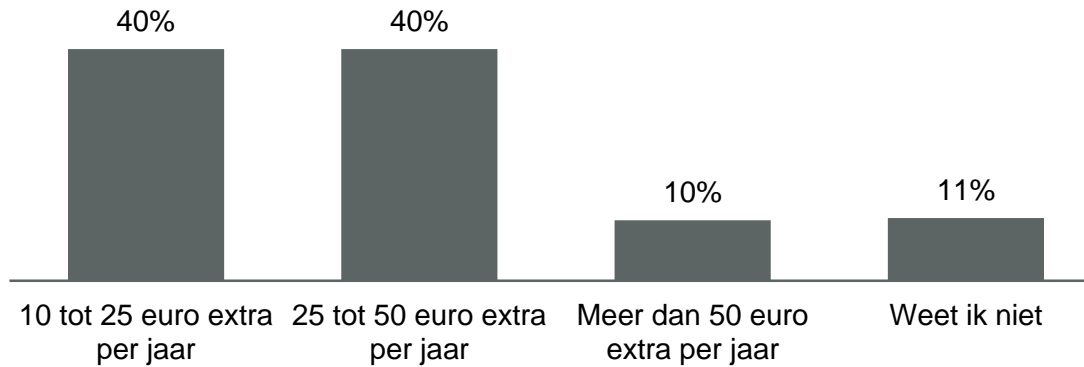

Ja, namelijk als: (gecategoriseerd) (n=76)	Percentage
Verhoging beperkt wordt	26%
Geen andere mogelijkheden meer zijn	26%
Daardoor voorzieningenniveau wordt behouden	16%
De gemeente ook andere maatregelen treft	16%
Verhoging naar draagkracht wordt	9%
Iedereen, ook huurders, meebetalen	7%

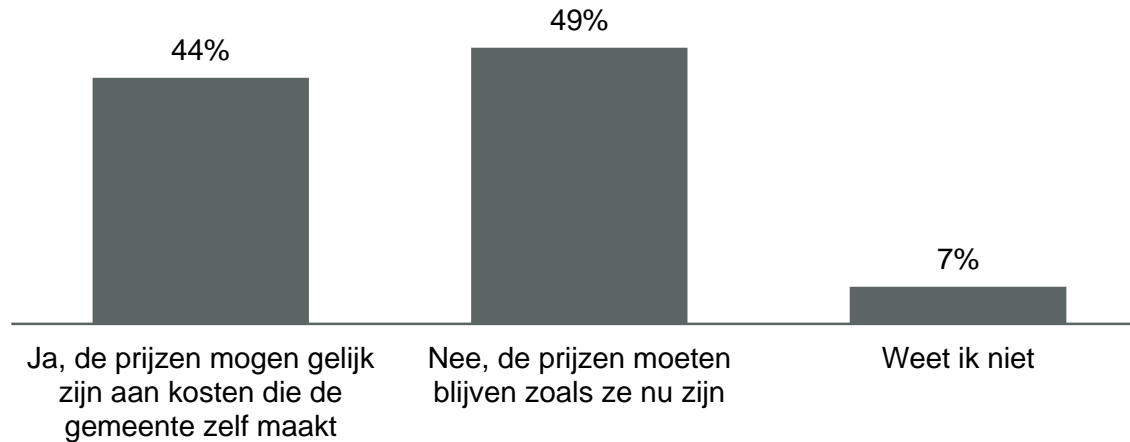
Nee, omdat: (gecategoriseerd) (n=224)	Percentage
OZB al hoog genoeg is	42%
Alleen nadelig voor huiseigenaren	28%
Eerst kijken of er ergens anders op bespaard kan worden	23%
Overig	8%

Deze vraag is alleen gesteld aan de respondenten die hebben aangegeven dat de OZB in de gemeente Berkelland verhoogd kan worden als daardoor minder bespaard hoeft te worden.

Wat is in uw ogen een acceptabele verhoging (bedrag) van de OZB? (n=317)

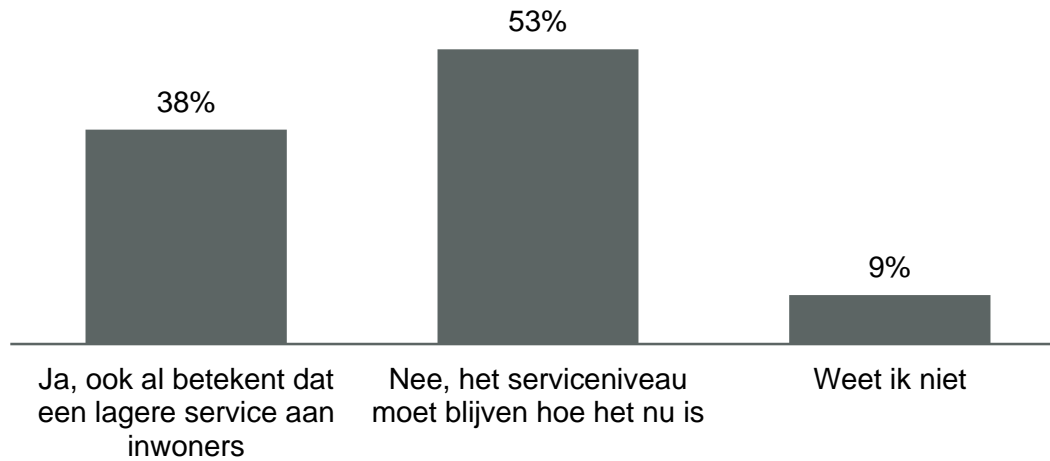

Vindt u dat de gemeente de prijzen van haar producten zou moeten verhogen? (n=1.239)

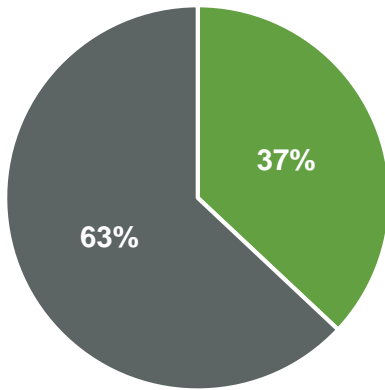

Uit de straatinterviews blijkt dat 41% vindt dat de prijzen gelijk mogen zijn aan de kosten die de gemeente zelf maakt. 45% vindt dat de prijzen moeten blijven zoals ze zijn.

Vindt u dat de gemeente haar service kan verlagen als daardoor bespaard kan worden? (n=1.239)

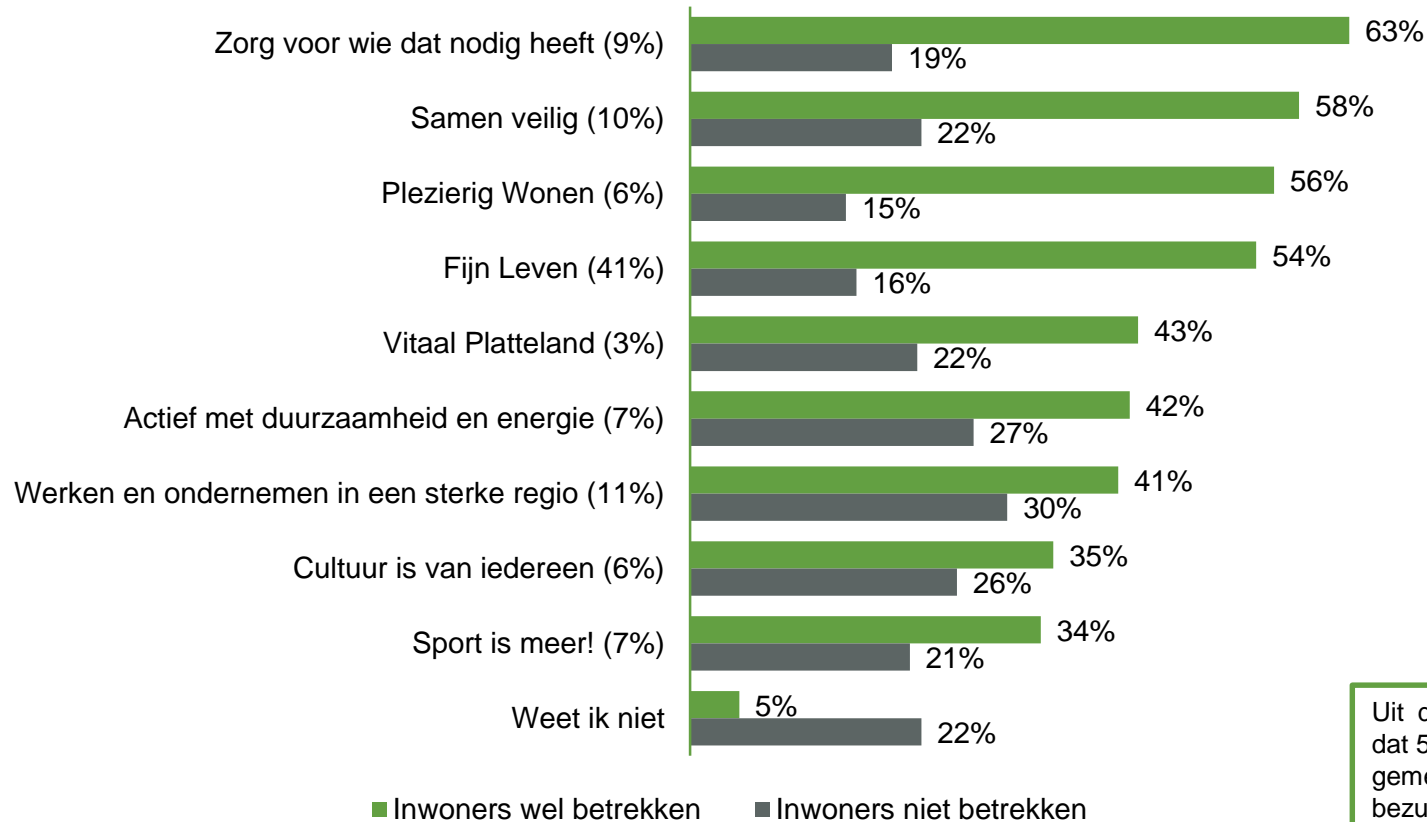
Hoe zou de gemeente nog op andere manieren haar inkomsten kunnen vergroten? (n=1.239)

■ Door:
■ Weet ik niet

Door: (gecategoriseerd) (n=456)	Percentage
Gemeentelijke organisatie	26%
Boetes/ belastingen/ sponsoren	19%
Besparen op uitgaven	12%
Investeren in toerisme/inwoners/ondernemingen/etc.	11%
Betaling/ verkoop/ verhuur van producten en/of diensten	9%
Minder externe bedrijven inschakelen	5%
Burgerinitiatieven stimuleren	4%
Meer samenwerken	4%
Mensen met uitkering/ vrijwilligers inschakelen	3%
Overig	7%

Bij welke werkgebieden moeten in uw ogen inwoners worden betrokken bij de uitwerking van ideeën? En bij welke werkgebieden vindt u dat inwoners juist niet betrokken moeten worden, maar ligt er puur een taak voor de gemeente? (n=1.239)

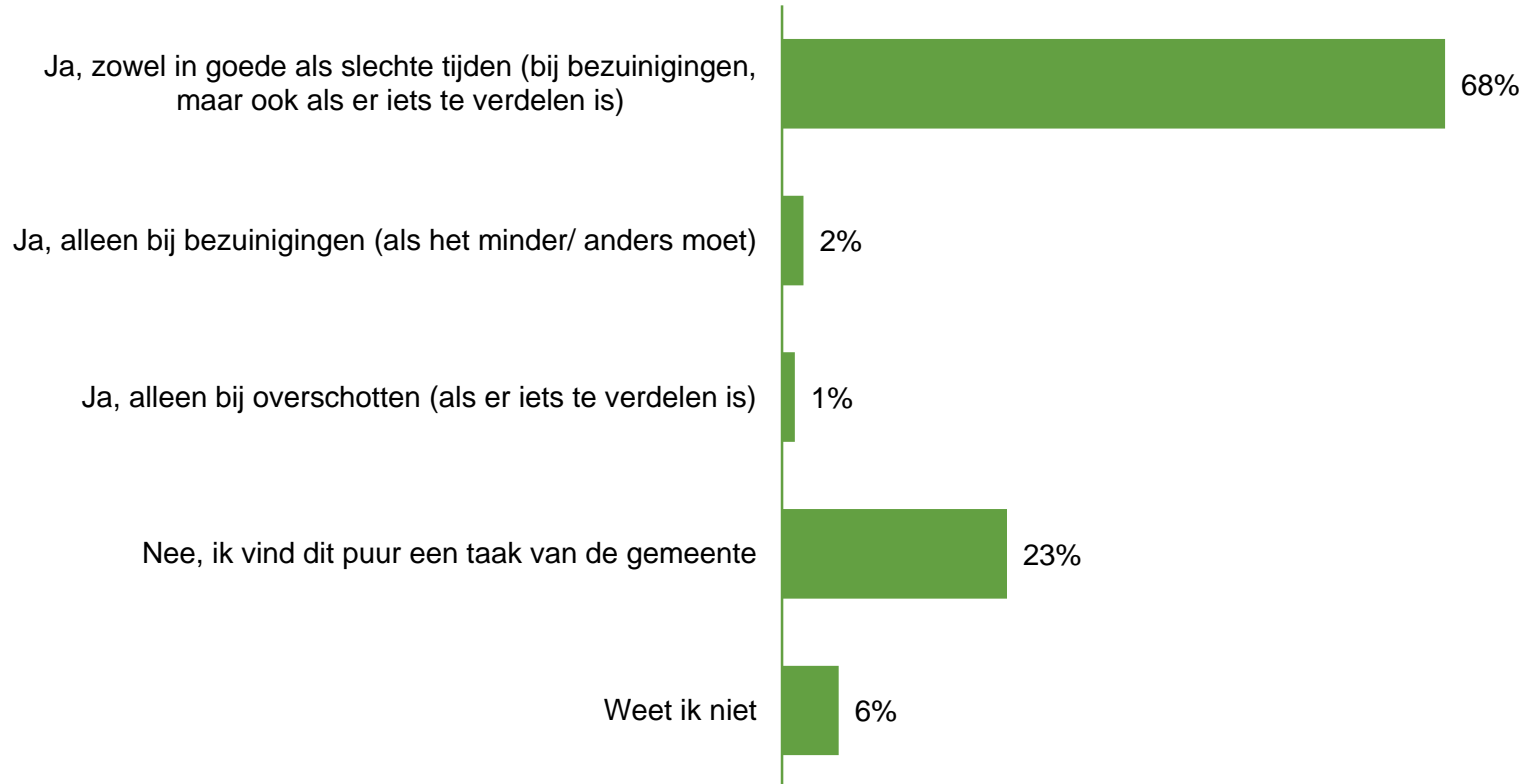
Uit de straatinterviews komt naar voren dat 58% er positief tegenover staat dat de gemeente de samenleving betreft bij de bezuiniging. 19% staat hier negatief tegenover, terwijl 20% er een neutrale mening over heeft. 4% weet het niet.

Wilt u ook zelf betrokken worden bij de verdere uitwerking van ideeën? (n=1.239) Meerdere antwoorden mogelijk

Vindt u dat de gemeente de samenleving in de toekomst ook moet betrekken bij financiële vraagstukken? (n=1.239)

Enkele conclusies

- Uitstekende respons op het onderzoek.
- Grote bereidheid om mee te (blijven) denken:
  - Vooral op zorg, veiligheid, wonen, fijn leven.
- Bezuinigingen vooral zoeken in: cultuur, fijn leven, werken en ondernemen, duurzame energie, sport.
- Bezuinigingen vooral niet zoeken in: zorg, samen veilig.
- Inkomsten verhogen door OZB wil 60% niet, leges verhogen wil 49% niet.

Wat levert (ervarings)deskundigen betrekken op?

- In Berkelland doen we de dingen graag samen en een meerderheid wil ook graag mee blijven denken over uitwerkingen.
- Door belanghebbenden en (ervarings)deskundigen te betrekken, kunnen we met andere ogen naar vraagstukken kijken.
- We maken geen keuzes (dat doet de gemeenteraad), maar verkennen de mogelijkheden voor besparingen: kunnen we bijvoorbeeld anders samenwerken of anders doen?

Thema's betrekken (ervarings)deskundigen

Wij stellen een aantal thema's voor om verder te verkennen en nader uit te werken in de samenleving.

Deze criteria hebben we gehanteerd bij selectie van thema's:

- 1) Thema kan een aanzienlijke bijdrage leveren aan tekort.
- 2a) Gemeente kan op dit thema de bijdrage niet geheel zelf realiseren;
- 2b) en de (praktijk) kennis en ervaring om tot een oplossing te komen is waardevol.
- 3) Uit de inwonersenquête blijkt dat de samenleving graag meedenkt.

Mogelijke thema's vanuit criteria

Processen waarbij we (ervarings)deskundigen al betrekken:

- Uitvoering motie eigen grootschalige energie-opwek met rendement op investering.
- Cultuur en erfgoed (proces cultuur en erfgoedvisie).
- Sport(verenigingen) door lokaal sportakkoord.
- Onderhoud openbare ruimte binnen bebouwde kom.

Voorstel thema's

- A. **Onderhoud van de openbare ruimte in het buitengebied** (groen, wegen, bermen, bomen, bossen, biodiversiteit): met betrokken onderzoeken of we het efficiënter samen kunnen doen (uitgaven nu ca. 870.000).
- B. **Zwembaden**: verkennen besparing op subsidie zwembaden (vijf zwembaden krijgen nu in totaal 1 miljoen aan subsidie).
- C. **Inkomsten verhogen**: inwonersenquête om erachter te komen wat inwoners vinden van de kwaliteit van de dienstverlening van de gemeente in relatie tot de hoogte van de leges.
- D. **Bijzondere bijstand/ schuldhulpverlening/ kwijtschelding**: in gesprek over andere oplossingen. Totale uitgaven nu bijzondere bijstand € 1.285.000, schuldhulpverlening € 310.000, kwijtschelding € 97.000).
- E. **Normaliseren zorg**: in gesprek over wat inwoners nodig hebben om zelf om te kunnen gaan met fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen. Om zoveel mogelijk eigen regie te voeren en minder afhankelijk te zijn van de gemeente.

Hoe verder?

- Inschatting ambtelijke inzet per thema: 200 uur.
- Advies: kies maximaal 1 tot 3 thema's.
- Proces keuze voor thema's door raad:
  - 7 januari (vandaag) informierend
  - 14 januari bespreken thema's + bespreken toetsingscriteria
  - 21 januari besluitvorming
- Daarna gaan we in februari t/m april de samenleving in:
  - We bekijken per onderwerp welke belanghebbenden en (ervarings)deskundigen we moeten betrekken.
  - We zorgen voor adequaat verwachttingsmanagement, door een concreet doel te formuleren waaraan wordt gewerkt, alle belangen uit te spreken en commitment te krijgen op het proces.